

מדינת ישראל
הכנסת

ש.פ.

פרוטוקול מס' ז' / ד'

מישיבת ועדה השירותים הציבוריים שהחקיקה
ביום ג', י"ט בכסלו תשט"ו (14.12.54), בשעה
9.00 בבקר.

נוכחו: חברי הוועדה

- א. אלטמן - היו"ר
- מ. ארם
- ב"צ הרואל
- א. חביבי
- ז' טולסקי
- י. ישעיהו
- ש. כפרית
- ב. כצנלסון
- י. ניצני
- ד. נצר

מזמנים

ד"ר בטיש - המנהל הכללי של משרד הכריאות

ד"ר דרויאן - ( )
 ד"ר אדלר - ( ) נציג ההסתדרות הרפואית
 ד"ר אניגדורי - ( )

ד"ר צ'רטוק - נציג קופ"ח לעובדים לאומיים

סדר-היום: המשך הדיון בעניין המיפול הרפואי בכפר ובספר.

- - -

היו"ר א. אלטמן: אני פותח את הישיבה.

לידיעת אורחינו, נציג ההסתדרות הרפואית
אנו התחלנו בשבוע שעבר בבירור שאלת השרות הרפואי בכפר והספר אשר
הועלתה על סדר יומה של הכנסת והועברה לוועדה השירותים הציבוריים
עלינו יהיה להמציא לכנסת את חוות דעתנו על פתרון הבעיה הזו. בקשר
לכך, רצינו לסמוע את כל הגורמים הנוגעים בדבר, כדי למסור לנו כיצד
הם רואים את השאלה הזו, הצעותיהם והמלצותיהם.

רצוננו לשאול אתכם, מה אתם חושבים ומה הן
הצעותיכם אשר רבים רואים בעיה זו כהצינית וכאובה.

ד"ר דרויאן :

ההסתדרות הרפואית חולטת בי יט להסדיר את הבקיה הזו, ובי אין פה שאלת הסתייגות

בקטר עם חרבת סידור העניין.

ההסתדרות הרפואית במשך כל השנים וכיחוד בסניף האחרונות פעלה ועשתה מאמצים ככל העולה בידה לגיוס חבריה למעבדות וליטובי כפר וספר. בשנת 1951 גוייסו יותר מ-500 רופאים למעבדות מתוך ההנדבות. הבורגנים של ביה-הספר לדפואה הלכו לשנה לעבוד בכפר לפני שהוצא חוק על כך; נהנו יד לחוק גיוס רופאים עד גיל 38 לצבא ולמעבדות; ציבור הרופאים עסק כל הזמן בפחרון הבקיה הנדונה. אולם כשהסכמנו בזמנו לחוק הידוע בשנת 1952 היה צבאילנו כדור שחרורם כמסגרת הגיוס נסתיימה. בידוע הכנסת העבירה את חוק גיוס חרבה משנה עד שנה וחצי, ועל כך מוענייה גם חרבי קופ"ח וגם חרבי הצבא, כי הבקיה לא מצאה את פתרונה ע"י חוק זה. הננו להודיעכם כי אנו נחננד בכל חוקף לחוקים חדשים. אציין כי כל מה שנעשה נעשה רק כלפי סוג אחד של עובדים ואזרחים במדינה, והוא ציבור הרופאים.

מהי הבקיה? - הבקיה היא שיט צורך במספר - לפי דעתנו, לא גדול - של 30-40 רופאים, בבדי להסדיר את כל הבקיה. הבקיה ניתנת להסדר את המעוניינים יתנו את ידם ע"י שיחורף-פעולה עם כל הגורמים. ועל כך החליטה הכנסת, ואף מר נמיר - ראש ועדת הכסחון של הכנסת - הודיע בזמנו שלא יהיו שום גיוסים נוספים משום צד שהוא מטני שאוחר מספר הרופאים גוייס גם לכפר וגם לצבא. אמנם דבריה אלה הנם סודיים, אך מדינתנו אינה בה גדולה, והרופאים נמצאים בתוך העניינים ויודעים את הדבריה.

היה פעם לצבא בית-החולים "הל-הסומר" אשר קלט רופאים אעירים רבים מן המגוייסים. בית-חולים זה הפך להיות בית-חולים אזרחי; מצד שני ישנה רופאים הנמצאים בסירות-קבע של הצבא. את מספרם אפשר להגדיל באם יינתנו להם התנאים המתאימים. אך נהפוך הוא - הצבא מטעמים תקציביים הקטין את מספר הרופאים המשרתים בצבא קבע. כדור הוא, כי אם הצבא מקטין את מספר הרופאים, הרי שהוא מוכרח להשתמש ברופאים מגוייסים. ואם אנו הולכים במסגרת של פיזור האוכלוסיה להבטחת יטובי כפר וספר, הרי כולנו רואים נקודות אלה בעמדות קדמיות. ואם זה כך, הרי שהצבא חייב למצוא הסדר לבקיה זו, ואכן זה מתפקידו. לדעתי, את נזקקת למספר מסויים של רופאים לכפר ולספר, אזי יש לתת להם תנאים מסויים על מנת למשכם לשם. הרופאים אינם הולכים, ואין זו אשמתם, משום שהם נתקלים בהנאי עבודה לא מתאימים.

התנאים שיט משום מסיכה הרופא לכפר ולספר הם תנאי שבר מתאימים, וננאי תחבורה; רופא יכול למטל לגור בעפולה, ולהטגיה ולמטל בסביכות אחר איזור. כמובן, זאת יכול לעטור רופא במקרה שתעמוד לרשותו מכובנית.

עד כמה שהצבא לא רוצה לתת תנאים מתאימים הרי אנו נתקלים בקשיים. השבר שמטלמים לרופאים הוא 60-70 לירות נטר פחות ביחס למעבדות רופאי קופ"ח. בנקודה אחת יכול לטבת רופא אעיר, והוא יקבל מבורת של קופ"ח - ואילו חכרו - מטעם הצבא - משרת באותה נקודה ומקבל מסכורת של צבא-קבע. רופאי קופ"ח מקבלים מסכורת לפי נורמות ידועות, כגון: על כל 100 נפש הם מקבלים עוד 10 לירות. דבר זה היה בבירור של ועדה מיוחדת, שיטבה על מדוכת הבקיה, והיא קבעה ברוב קולות, שאין להפלוח בין הרופאים מטעם הצבא לבין הרופאים מטעם קופ"ח. אנו אומרים, כי זוהי רק אילוסטרציה כיצד לפעול כדי למטוך את הרופאים לכפר. אולם, אין זו דעתנו; הנ התפקיד המוטל הוא למטוך את הרופאים לשנה אחת כלכד, אלא שהרופאים ירצו להמטיך להסאר לאחר חום השנה בכפר. זאת לא נעשה ולא כלום, בכרון זה לא חשכו. אנו אומרים, אם יקוימו התנאים האמורים, והרופאים לא ייחקלו בקשיי עבודה, הרי שבקיה זו תוסדר בלי אמצעי כפיה.

זאת ועוד: אנו חרבעים ששנת סירות בכפר חיבלל בתוך תקופת סירות החרבה לצבא, כפי שזה נחשב למודים.

ד"ר אדלר:

אניגלי רוצה לטרוט את הדברית שד"ר דרריאן
התחיל. אולה זאת גרונני לומר, כל היתה
לטיבת הפקולטה, בה ניהנה הודעה כי הורעדה הבין-משרדית החליטה
שרופא - בוגר בית-הספר לרפואה - לאחר שירותו בצבא, יאחרך לשרת גם
בכפר ובספר משך שנה אחת נוספת; כל אח לאו - לא יועסקו הכוגרית
במסדרות. אני הגבתי מיד על כך מסיבות דלקמן: רופא לומר במשך
7 שנים, לאחר מכן עליו לשרת בצבא במשך 2,5 שנים, וקחה מטילים עליו
חובה של שירות שנה נוספת בכפר ובספר, ואת רופא רוצה להתמחרת באיזו
מחלה ספציאלית, הרי יהיה עליו ללמוד עוד תקופה של 5 שנים. ואת רופא
אינו רוצה להתמחרת, אזי עליו לקבל מוקטיקה בבית-מדרש מסודר.

במקום כל הפקולטה הטכנית לדקה זו, שבטיח
הטימול הרפואית בכפר ובספר ארינה לכוא על טידורה. והדעה היא שיטנן
דרכיה רבות מבלי לזקזק את מצבת של לומדי הרפואה. התמשרות בעיר
- מקום המצאת של רופאים רבים - הן רבות ומגוררות. הנו אומרים
כי אין לכלול דוקא את הרופאים האעיריים, משום שזה מגדיל את אחרינות.
זה עלול לעלות למדינה כמחף רב, משום שרופאים אעיריים אלה ישלחו
את ההרליה, על פי רוב, למרכזים. לדעתנו, זור שידרה לאומי, ואת
רופא ממלא שידרה לאומי, בכפר ובספר, אז צריך לכלול זאת בשידרה לאומי.
אז אפשר להבין מדוע רופאים אשר צריכים להסקיע מאמצים בה רבים, מטילים
עליהם שנת שידרה נוספת.

זאת ועוד: אני יודע שהמדינה נמצאת בתנאים
כספיים קשים, מאידך גיסא, ניחר בזכרוז רב בקרב הרופאים שמתחמים
בצבא, הבזכרוז הוא רב למדל, אנו מבחינים בכך, בשרופא נקרא למקרה
מסוימת בו הוא יכול לעבוד משך חצי שעה ביממה, הרי שהוא עושה זאת
במשך 35 ימים, כךהוא הנוהג בכל הצבאות בעולם. אין זה צריך להזרה
כך אאלנו, כמובן שיטנן בעיות רבות אחרות, שהן הן קשות, רבים בהן
ניחר משום בזכרוז.

אניגנו אומרים שתקופת השירות הרופאים חיה
קצרה יותר מאשר לאחריים; אף אחד אינו מעונין בכך דעוני, לאיין רק
שרופא מקדיש זמן רב ללימודיו, ולאחר מכן - תקופת שירותו בצבא, וקחה
חוסכיה להוסיף לו עוד שנה אחת לשרת בכפר ובספר. את כן הוא הדבר,
הרי שאפשר להקטין את תקופת השירות הלאומי וזאת בהתחשב עם העובדה
של אורך תקופת לימודיו של הרופא; ואל נחיל על הנשים אלה עוד שנה
אחת. אני חושב שהורעדה הזו, שאני סבור את עבודתה, יכולה להגיד
את המלה המכרעת בענין זה.

ד"ר הכיגדורי:

רצוני לדבר כאן בתור רופא ששירת בכפר.
השירות הזה שמציעים לשלוח כל שנה רופא
אחר לכפר, הנו שידרה רק, משום שקד אשר רופא מסמיק להכיר את מקומו
את סביבתו, לוקח זמן; וזאת אני אומר מנסיוני בעבר. הרפואה המונעת
אריכה להכיר את החולה ואת מחלתו, באם הוא רוצה להגיש טימול יעיל.
בערים יש כל מיני אפשרויות; אם תחולה אינו טבע רצון מהרופא בו
הוא ממפל, הרי יש באפשרותו לקרוא לרופא אחר. למיכך אני אומר, כי
סידור זה, הוא רק, מפני שכל שנה ישלח רופא חדש, ורופא זה בא במטרה
לעזוב את הכפר בתום שנת שירותו. לרופא כזה אין מליחס ואין זה
למובתו ואף לא למובת הכפר אחרו הוא משרת. עכוננו נסיון כזה בזמן
קום המדינה.

ועדת הכנסת אריכה להציע את האעווחיה, וקפ"ח
אריכה להתקטר עם הרופאים הקבורעים, - יש לחת להם תנאים בהם יוכלו
הרופאים לעבוד; תנאי שיכרון ג'יפ, מעבודה קטנה, ולא רק של חדר אחד;
כמו כן שיהיו לו תנאים חומרים. אלה הם תנאים שיכולים להיחד מוחננים
בין קופ"ח לבין הרופאים. והיה את רופא מחליט - לאחר שנים אחדות של
שירותו בכפר - לצאת מהכפר, הרי שיש לאפשר לו זאת. בירת הוא אינו
יכול לצאת, משום שהוא צריך למצוא דירה בעיר, לשלם בעדה, ושאר מיני
סידורים הוררשים בוח והסף.

אם אנו טולחים רופא לאילת, הרי הסידור צריך להיעשה בין קרפ"ח והרופא. קרפ"ח לא צריכה לנקוט בשיטה של דירוגים.

הרופאים הפרטיים אינם באים בחשבון. הרוב המרובע - הכרונה היא הרוב של רופאים רחיקים - אומר שאם היינו מציעים להם מטרה, כי אז היו מקבלים אותה. מצבו של הרופא הפרטי הוא בכל רע. אנל' מעריך כ-50 רופאים פרטיים מצבם הוא טוב ואינם זקוקים למטרות.

אפשר לקבל רופא לכפר בתור אזרח הכפר. הרופא לא צריך להיות זר, אורח, כמו קצין גבוה שאין לו קשר עם החוטבים. הוועדה הזו צריכה להציע הצעה טובה, אמיל'ו אם הצבא יחטיב את שנת הסירות הזו בכפר בתור שירות גיוס טובה.

אנו יודעים מתכוננים להביא לכנסת חוק גיוס רופאים. רצוני לומר לכם, כי הוועדה הרפואית החליטה שע"י גיוס אף רופא לא ילך. חוק זה אינו טוב. בעיה זו צריכה להסדלר ע"י הכנה טובה וסדר תנאים טובים; לסדר כך שהרופא ילך לכפר בתור אזרח.

בזמנו, היו קבוצת רופאים - ד"ר פרוז'יני ואחרים - אשר יטבו בכפר מסחה בין אבריה החקטרו עם אנשי המקום ואנשי המקום רצו אותו. ד"ר פרוז'יני התעניין בחיי האיט-יות-יות.

אסוים בבקשה מכם, להציע טבעיה זו חוסדר בדרך של הכנה טובה בין הצדדים.

ז'. טברסקי: דצוני לטארל את כאי-כוח ההסתדרות הרפואית, וזאת בעקבות שקידתם:

(א) האם הם חושבים שהקטנת תקופת הגיוס לצבא תביא לפתרון ממשי לבעיית המחסור ברופאים בכפר ובספר? והאם בכלל הם חושבים ששנת סירות רופא כפרי פותר את העזרה הרפואית בכפר?

(ב) האם ידועה לכם תכנית הממשלה על הקמת מרכזי בריאות כפריים; בהם יוכל רופא להסתייע במקבדה בציוד, תהיינה גם מספר מיטות במרכזים אלה, - האם ידועה לכם תכנית זו?

(ג) האם אתם רואים בזה אפשרות של עבודה יעילה יותר לרופא צעיר?

(ד) האם ידוע לכם שיטתן ארצות שאינן נרחבות רסיון עבודה בעיר לרופא, אלא אם ענד לפני כן באיזורים כפריים מרוחקים?

ס. כפריה: כאי-כוח ההסתדרות הרפואית הסתמכו, והדגישו על האמצעים לסדר המצב. האם ידוע לכם על התנאים שקרפ"ח מעניקה לרופאים ההולכים לעבוד בכפר? כמו: תוספת של 10% החל משנה ראשונה של סירות רופא בכפר; מתן 1200-1500 ל"י הלואה לסדר ראשון בעיר, בעד סיכון ועוד. ברצוני לדעת: מה הם התנאים שההסתדרות הרפואית מציעה נוסף לאלה שהזכרתי לעיל?

בעיית התחבורה לרופא בכפר: שמענו כי בעיית התחבורה במידה ניכרת, מצאה את מתרונה. יש תחבורה איזורית שאוספת את הרופאים ממקום למקום.

שמענו גם מספרים סטטיסטיים על גילת של רופאים. כן נאמר לנו, כי עלולית לצאת, ברבות הימים, למעלה מאלף רופאים מן המסגרת הרפואית לפנסיה.

(ב) האם לוקחיה במסגרת גיוס לזמן קצר במי

זוה היה כהוגן ע"ד כה?

(ג) האם ידוע לכם מי ז'בן ארצות כהן קיית
נרהג מירחד כלמי הרופא. הטיירות של רופא קרוב לאין קרוב - בחיי
הארץ. הרופאים מרוביה מרוע מפליה ארחת לרעה סמל ארחת אחר במדינה?
ולכן, ברצוני לשמוע מכל הרופאים דעה ודרך לפתרון הבקיה.

(ד) שמענו הצעה אחת, על הגדלת מספר הלומדים
במקדמה הרפואית. מהי דעתכם?

ברצוני להדגיש ולומר, מי אין הבנסת מחפשת
דרכיה על אף רצון הארץ. הבנסת מציעה שורה של דרכים לפתרון הבקיה,
והיינו רוצים שההסתדרות הרפואית היורכת לפנינו במציגות של טירות
רפואי, הדואגת לאדם, תביע את דעה ותציע את האקדמיה.

אנו הבנו רעדה הבנסת אשר לה ניתנה טרות
לחוקק חוקים לתוכת העת, ניגוה לפתרון הבקיה הנרונה מתוך דעה.

ב. באגלסון:
במקצוע הרמניטרי במר רפואה, אין נרהגיה
בבפיה, אין זה אמאטי יעיל, כהן צריך
להיות ראון טוב, שאיפה. ד"ר אביגדורי ואחרים, הלכו מתוך חלוציות
ומתוך שאיפה לכפר. אולם, אנו חיים בתקופה שהטרמנירות ארבלת את
הדרך האקדמית.

נדמה לי, כי בהטרואה ית מדינות אחרות, הרי
מאנו של רופא הבגה אצלנו, המשתלם בבתי-החוליה, הוא טוב יותר.
אצלנו רופא-בית מקבל משכורת בתקופת השתלמותו בבית-החוליה, כל עוד
במדינות אחרות עובדים רופאים-בית ללא משכורת. כהן-הן, עובד רופא
בהד"ל בקיר לאחר טירותו בכפר.

נאמר לנו ע"י קופ"ח שלמי הנרהג המקורבל
מקבל הרופא הכפרי, אחרי מספר שנות טירות בכפר, הלואה בסכום של
1500 ל"י לסדרר ראטרון בקיר; כן נאמר, כי קומדיה, לחוגן קרן טירות
לטידור הרופאים בקיר אחרי מספר שנות טירות בכפר.

ברצוני לדעת, אם יש לבת האקדמיה נרספרת בכרון
של השתלמות רופאים, נוסף להשתלמות החדשית; זאת ניתנת לרופאים
האפשרות לקטור במגע עם מרמחים איזוריים.

ברצוני לציון, כי קיים הפרש של משכורת בין
הרופא המגוייס ורופא קופ"ח. קופ"ח מקונינת שלא יהיה הפרש כזה - כך
נאמר - וכי היא משלמת לרופאים שעובדים אה"ב אאלה את ארתו ההפרש שהת
הפטידור בתקופת טירותה כמגוייסים.

ב"א הראל:
אני חושב שצריך להיות כידור, והבנסת צריכה
לפתור את הבקיה הרפואית בכפר; היא חפתור
את השאלה הזו כהחת הדרכיה המצויינות, הפחת טובות או הגרועות.
מטוח כן, לדעתי, הסתדרות הרופאים צריכה לבוא בהצטרות כוררות ומסוימות
אם היא רוצה למנוע את הדוך שהיא תמיד הדרך הקלה ביותר והמטובה ביותר -
דרך של כתיה, של גיוס, בצורה זו או אחרת.

שמעתי עה מליח יפרת על השורה הרפואית כפי
שהיא צריכה להינתן בכפר. אני חושב שכולנו מטיימים לזה, ולדעתי,
אין אף אחד שיראה אידיאל בעזרה רפואית בדרך של כתיה.

השאלה היא פה, לא לקבור את הדעות השליליות
של גיוס כרגו בית-המספר הרפואי ששהוא ילכוד כחור רופא כללי, כשהחלים
והמרות בידור.

אתם אומרים שיש לתת חנאים לרופא ההולך לכפר - אף אני כדעה זו. אבל שמעתי וגם הופתעתי לשמוע - זאת קראתי מתוך הפרוטוקול של ישיבת הוועדה שהתקיימה בשבוע שעבר - והדברים נאמרו מפני נציגי קופ"ח - כי קופ"ח מציעה לכל רופא בכפר דירה בת 3 חדרים עם כל הנוחיות בבית עירוני וכו'. אינני דן פה, אלא אני רוצה לשמוע את דעתכם, אם זה נכון ואם לאו.

(ב) שמעתי כי ל-170 רופאי כפר מתוך פחות מ-400 רופאים יש מכונניות. שמעתי שקופ"ח מערנינת/רוצה לתת לכל רופא-כפר מכוננית. המצב הגיע עד כדי כך שהרופאים אינם מסתפקים בגליפית; יש רופאים המוענים שהם אינם יודעים לנהוג יש צורך בנהג. זאת כמובן, שאלה של תחבורה. כלומר, מציעים לרופאים את החנאים הטובים ביותר בתחבורה, אך הם אינם מקבלים אותם.

(ג) ד"ר ברמן-יסודרון אומרת שניתנת חוספת שכר לרופאים. הרי אנו בעד הטבת חנאי השכר לרופא-כפר, ואנו ממליצים על כך - כך איננה ד"ר ברמן-יסודרון.

(ד) שאלה הסתמרה - יוצא מן הכלל; כל אחד יכול לנסוע לחדש ימים להשתלם על חשבון קופ"ח, ולהשתלם במוסד הטוב ביותר של קופ"ח. - הכל ספיל.

(ה) ספרות אתם מבקשים? - ניתנת לרופאים ספרות כמה שהם דורשים.

אם החנאים הם כאמת כך, הרי יעמדו הרופאים בחרו כדי להתקבל לעבודה.

הייתי רוצה לקבל תזכיר בכתב, מה הם החנאים הנכונים, ובצורה מסבנעת.

אני יוצא מתוך הנחה שהפחדון של עבודה רפואית בכפר אינה עבודה בטביל רופאים צעירים; זוהי עבודה בטביל רופאים בני גיל גבוה. ידוע לי שבארצות רבות באירופה יושבים רופאים לא צעירים בכפר. אם הוא מקבל מקום עוסק קצת בתקלורה - ועושה זאת מתוך "חובבות" - את מאמציים לרופא בגיל לא צעיר את כל חנאי הכפר הריגזי בטוח שילכו רופאים רבים מבוגרים שהנם כיום מחוסרי עבודה.

(ב) לדעתי, הרמה המקצועית של הרופאים - חסלחו לי אם אומר שהיא נמוכה. האם לא הגיע הזמן שההסתדרות הרפואית הסדירה את הקרפת סגרת הלימודים או החנאים להכשרת הקרפת המקצוע של הרופאים? להגדיל בעקיפין, את אחוז הרופאים הכלליים, וכזה אני רואה את המפתח לרופא הכפר.

(ג) דברו פה על מרכזי רפואה בכפר. עוד לפני שקראתי את הרצאתו של ד"ר בטיש בישיבת הקודמת, אמרתי שאין זה פתרון. אבל אני כן רואה את הפתרון כמרכזי רפואה איזוריים, אם תינחנה אפטריות של עבודה רפואית בכפר.

בסנה עלייתי ארצה - 1921 - התחלתי את עבודתי בכביש עפולה-נצרת. עסיחתי ככל האפשר כדי לעסוק גם ברפואה סדירתי לי חדר-חולים; סדרתי מעבדה באוהל היו לי 4 מיטות אח"כ 8 מיטות ועוד. כך התחלתי את התעסקותי ברפואה. אחת יכולים לומר שכל רופא יכול להתחיל כך. אך אין זה כך, זה לא ניתן כיום זה בלתי-אפשרי. ואילו לי נדמה כי המוסדות הרפואיים יכולים לעשות זאת; לחדש את שיטת 8-10 מיטות וכו'. ההתקדמות תבוא תוך כדי העבודה הרפואית.

הייתי רוצה לקבל מכם הצעות קונסטרוקטיביות כיצד למנוע בעד גיוס רופאים ואולי נוסף לגיוס רופאים לשירות של שנתיים וחצי; כיצד אנו יכולים למנוע זאת ע"י סידור קונסטרוקטיבי יעיל בטביל רופאים בכפר?

מנוחות:

או לא?

שאלה לד"ר אדלר: (א) האם יש אפשרות להגדיל את מספר הלוחמים במקומות הרטואים?

(ב) האם נוראית לכם ההצעה שרומא שלא יקנה לתביעת השירות בכפר, תערכה לו הדיפלומה עד אשר הוא ימלא שירות זה?

(ג) לד"ר אביגדורי: הכביה היא כיצד להסוך את הרומא לנושא העם; חוץ מהפקידו באור רומא הוא צריך להיות אחראי לשניני בירב סניטציה וכו'. השאלה היא - כיצד להיות את הרומא החירי, להביא אותו למסוד זה?

האם שטח ההצעות: שיכון הולת החבורה ספריה מקצועית לרשות הרומא, מקבדה במקום עדינות בהשתלמות חרספת שבר - האם לדעתכם, אילו הבטחנו זאת היינו נותרים בזה שאלה בארבה זר?

(ד) רבותי הרומאים: יש ספר מירוש הדבר - גם כפר ערבי. רציתי לדעת מה השירות הרומאי שניתן בכפר הערבי? אני יודע שזוהי בעיה חמורה למדי מסרה שקשה ליישב מה רומא. מה יש לקשרה כדי להעלות את האינפלגנציה הערבית על אגף לא להשאיר את הכפר בעזובתו. אני שואל: האם נחתם את דעתכם לענין זה שאני רומא אותו החומר בירוש?

ד. נצר:

אני רוצה לפנות אל נציגי ההסתדרות ולומר הופתעתי לשמוע מאן על דבריה אשר לאחר שמייעום סבורני כי זה שהם אינם יודעים אותם או לא מאמר לנכונ לבמר אותם מאן. אנו יושבים עתה על נציגי הרומאים כדי למצוא פתרון באופן יעיל ללא מפזה לבעיה הגשה חיפול רפואי בכפר ובספר. חושבני כי הגוף המייצג גוף נכבד של 3500 רומאים, בהודעתו אריך לעמוד לא רק על היורד ברומאים בכפר, אלא יפרט את הצעותיו את תנאיו. אני מצטער - זאת לא שמעתי מפיהם. כל מה שמעתי מפי 3 הנציגים מאן הוא שנהוץ רומאים בכפר.

נניח שאם יאליחו להורג הכי שנוהגים לקשרת למורים - שירות שנה בכפר ייחשב בתקופת שירות הגיוס בצבא - האם זהו הפתרון?

ארשה לקצמי לאמט מתוך פרומוקול ישיבת הוועדה מיום 7.12.54, דף 7, את דברי נציגת קרפ"ח:

"החבורה - כל רומא המטרת בשני מקומות או יותר - יש לו כלי רכב או מסיקים אותו. בידי הרומאים יש כ-120 כלי רכב ברובם ג'יפים. במידה שאין כלי רכב לרשות הרומא אישית מסיקים אותו, אנו קוראים לזה "דבכה". יוצאת הדבריה עת נהג בבקר ואוססת את כל הרומאים ומסיקה אותם למקומם. מלאי הסבורניות של הרומאים הוא עאות, ולכן שימת ה"דבכה" היא יעילה יותר.

נקודת"ח יש חוק: יש לנו מוסד להשתלמות הרומאים ע"י ביילינסון. מעת בשלוש שנים זכות לכל רומא - וזכות קדימה לרומא הכפר - לשטח שבוועות השתלמות. מזה חודש על חשבון המוסד, ושבוסיים על חשבון חרפשתו של הרומא..."

אני רוצה לשמוע מה נהוץ הדבר.

האם הסודרות הרומאים אינה נפגשת עם המוסד הגדול שמטרת את הכפרים? (ד"ר דרויאן: כמובן, כן).

נציג קופ"ח אמר: חסויות 135 רופאים, וחילוף האון נאמר כי חסויות 30-40 רופאים. מה יותר נהוג.

כן נאמר לנו, כי אין מי שימלא את מקומם של הרופאים כשהם יוצאים למילואים.

שמעתי מאנשים שונים, כי יש חוסר עבודה בקרב הרופאים; אף ד"ר אביגדורי אמר, כי מצב הרופאים אינו טוב. כיצד רואים נציגי הרופאים את המצב הזה? לדעתך, ההסתדרות הרפואית חייבת לתת תשובה על שאלה זו, משום שבדברים איננו נבגשים; כאן נאמר כי ישנה רופאים שהם מקורלי עבודה, ואחרים מוענים כי יש מחסור ברופאים.

נאמר כי ניתנת לרופאי הכפר תרופת שכר של 10%, וכי ישנו הפרש בין מסכרונו של רופא קופ"ח לבין מסכרונו של רופא מגויס, וסקופ"ח מחזירה הפרש זה. (ד"ר דרויאן: אנו שומעים זאת בפעם הראשונה).

זאת ועוד: קופ"ח הודיעה - ואני יודעת זאת במקרה - שחדשים רבים מחטטת קופ"ח רופא להדר-רמתיים. היתה התרזה ולא נמצא רופא למטרה זו. כיצד קרה הדבר? האם נציגות הרופאים לא שמעה על כך?

לאור כל האמור, בהזדונו לשמוע תשובות ברורה ומקשירת.

ד. ישעיהו: שמעתי את דברי ד"ר אביגדורי ביחס לתנאים שהם עלולים לפתור את הבעיה הזו, התנאים הם: דירה, מסכורת, תחבורה ועוד. נדמה לי שהבעיה הזו של ישובי הכפר והספר ששם התנאים הם שונים, וגם קובעים בחיים, כמו: תנאי בתחון, תנאי הרגשה חברתיים וחברותיים; הרי לא כל אחד ירצה להיות עם ישוב של תלמינים וכני עדות אחרות. החבר ארם הזכיר את הנפרדים הקרובים, ואף הוא בארחה דעה שלא כל רופא יטעים להיות בכפרים הקרובים. את כזהו המצב, מה יועילו אותם התנאים שהזכיר ד"ר אביגדורי? הרי אביגדורי להיות כאן שני דברים: או אידיאליות או כפייה. אני שואל בנוסח שאלתו של חבר הכנסת ארם: מה חרטובית לעשות בטווח רחוק יותר, לשנים הבאות - מה חרטובית לעשות לשיפור מצב זה? שנים רבות יהיו לנו ישובי מיר וטפר, ולכן מה העצה הישולה בקשר לזה?

היר"ר א. אלחנן: רציתי לטארל את נציגי ההסתדרות הרפואית: (א) שאלה אחת שברר נשאלה ע"י אחרים: אנו רוצים, הוץ מהסקירה שנשמעה כאן וחוק מהחשבות שיינתנו כאן - אנו רוצים לקבל בכתב, כארמן מדוייק, מה הם לדעתכם, התנאים שבהם אפשר לפתור את השאלה. נאמר, אנו צריכים לסכם מספר לפתרון השאלה; לכם ודאי ישנן דעות ודרכים מסויימות לפתרון השאלה הזו, ואתם גם יודעים מה מתרחש בקרב האיבור, מהו דעת הקהל וכו' - לדעתך, אתם המוסמכים לתת לנו את הדרכים והתנאים שיוכלו להזיז את העניין הזה.

נאמר לנו בפעם הקודמת על אודות סטטיסטיקה בטאלת הגילים של הרופאים; ובהתאם לכך יוצא, כי בעוד 10 שנים הרופאים יצאו לפנסיה, ומטפרם יהיה כ-1100 מחוץ המלאי של הרופאים שיש לנו; וכי בשנת 1955 האחרונות, מחוץ 93 רופאים, הוץ מזה, דובר כאן על הגדלת מספר הסטודנטים הלומדים בעקולטה לרפואה. כיצד אתם רואים את שאלת הגדלת מספר הלומדים?

(ב) צויין: שנרסף למספר הרופאים שדרושים היום להכיר - והיום איננו עומדים בפני עליה גדולה, אבל אנו מניחים שהעליה תעלה על 35 אלף נפש עד סוף שנה זו; והקו הוא לפזר את העולים בכפרים, - הרי שנהיה זקוקים לעוד 35 רופאים נוסף למה שנחוק לנו כיום.

ג) דובר על סטודנטים שלומדים בחו"ל.
 לפני שנהיים חזרו כ-22 סטודנטים, ואילו בשנה האחרונה חזרו רק
 שנים. אנר רואים שתמציאר לנו חטובה לשאלה זו: איך אחם רואים
 את הבקיה, מדוע לדעתכם האנשים אינם חוזרים, רמה יש לקטות כדי
 שהם יחזרו ארצה?

ד) ועוד: שמענו כיצד מרחיבים שאלות מסוג
 זה בארצות אחרות. רצוננו לשמוע מכם דרכים לפתרון השאלה הזו-מבלי
 לנקוט בדרכי גיוס, צווים. רצוננו לדעת, מהו המאב בארצות אחרות?

ד"ר במיט:
 ראיתי להטכיר במלית טיוריה את שאלת מרכז
 הכריארת: אנר במרונה קוראים לזה מרכז
 בריאר. יהיה זה מרכז כטרי קפן, שבחוכו יהיו חודי חוליה, חדר
 לידה, חדר ילדים, מחלקה לאת וליד, חכרואן; שהינה שם 10-12 אחיות
 רופא אחד או שנים - הכל בהתאם לאוכלוסייה. מרכז כזה פותר לנו כמה
 וכמה בעיות אחרות. זהו מרכז שמטפל ברפואה ברללת, גם בריפוי וגם
 במניעה. מרכז כזה קטור לבית-חולים איזורי; ממנו מקבל יועצים;
 היועצים באים למרכזים אלה בזמנים קבועים, ואף הרופא יכול לבטח
 לבתי-חולים איזוריים על מנת להשתלב. הרופא לא יהיה מנותק מהמקום
 המרכזי. מרכז זה פותר לנו את שאלת האטמוז בבתי-החולים. מרכז כזה
 נותן לרופא הנאי עבודה מדעיים. אציין, כי רק במקרים מטרבכים יותר
 ישלח הרופא, למי המקרה, הלאה.

מרכז בריאות עולה הרבה יותר בזול. אנר
 ברנים בעת ארבעה מרכזי בריאות: בקריה-שמרנה, בטורף עם קופ"ח;
 במשולש הקרבי, בחייה וכבקעה-אל-גרביה. ואנר מתכננים 9 מרכזים
 כאלה בכפרים קרביים. התכניה היא לחמש שנים.

נרסף לזה, יש בתכניהנו להקים כמה מרכזים
 בלי חודי חולים. למשל, בעזחה - ברורים - אנר מקימים מרכז כזה בלי
 כי"ח. יהיה שם גם אמבולנס. הקטר עם כי"ח יהיה קל. אני מסתמך
 על מה שאייתי בחו"ל; הרשח של מרכזים כאלה במרוקר היא נאה לאין
 ערוך. רשת כזו של מרכזים מרשכת רופאים לעבודה, וזאת בכרונתנו
 לעשות.

הי"ר א. אלמטן:
 ברצוני להציע לנציגי ההסתדרות הרפואית
 הראיל ואנר רואים לשמוע את הטובתם, תרובה
 שקולה מאד - ארלי לאחר שהנדקר וחשקלו את הדברית והנר את תרובתכם
 בישיבה הבאה, מטרת שאיננו יבולית לשבת יותר, עלינו להפסיק את הישיבה.

ד"ר דרויאן:
 זוהי שגיאה גכל הסרואדורה בניהול הקבודה
 הזו. נבדי לתח להם הטובה שקולה על כל
 מה ששמענו האן, הרי ברצונני לדעת מה הן הסובדות שנאסרו האן מפי
 אומרים. אני מהקט נבדי שתקבלו תרובה שקולה, - לתח לנו אפטרות
 לשמוע דעוה הנציגית שקדמו לנו.

ד"ר אביגדורי:
 רצוני לומר לכם בקאור דבר אחד: קיים
 הכרל גדול בין מצוי ורצוי כארץ. יש
 מרכזי רפואה וכו'. אנר יודעים כי תיום אין רופאים. דעו לכם
 כי רצונכם הוא גם רצוננו. החלואים הם רחוקים מאד מהמאיות עכטיו.
 הצעותיו של חבר הכנסת ארם, לו היו ניתנות על-ידכם, - כי אז היינו
 נוחנים גם אנר את ידינו. ישנן בעיות במדינה שאנר איננו יכולים
 לפתור. אנר איננו יכולים להעכיר את העולה היטן שאריך; צריך לשלם
 להם קיצבה וכו'. הצרות של המדינה הן רבות, ואנר, איכור הרופאים,
 הננו במרכם - מהלבטים קשות.

ב"א הראל:

ב"כ קרפ"ח הודיעו עליהם שנתנו פרסום בחו"ל
שכל רופא שמתן לעבודתו שנתלים בכפול לשולמו
לו הוצאות הנסיעה הלוך וחזור. האם זה הוג'סיל? (ד"ר אביגדורי!)

כן שמענו מב"כ קרפ"ח דאנו מצטט את
הדברית: "קשה למצוא רופא לרמתלים; רופא לסכ"ב מח-הקרה
לסניבת חיפה". שמענו גם בן שהציקו משרות לרופאים שיכולים לגדור
באחת. הקרים הגדולים עם החבורה וגם לזה הרופאים לא הסכימו.
האם לא היר רופאים, או לא נמצאו רופאים שיקבלו משרות אלה?

ד"ר אביגדורי:

בקשנו שתנתן לנו הזכרת הזו של הכרזות.
את היינו אנו מברייזים על משרות והיינו
מדברים עם המוקדמים באופן אישי. בי הזו היינו שומדים על הסיבות
שלא נמצאו רופאים. הרופאים חושבים שהם החייצו ולא קבלו אותם.

ב"א הראל:

האם ההסתדרות הרפואית חושבת שיש להגביל את
גיל העבודה של רופאים בכל המקרים?

ד"ר אביגדורי:

אנו מבקשים מהם ליגרו לקרפ"ח בבקשה שיחנו
לנו להכריז על משרות, ושהרופאים יבואו
אלינו. אנו רוצים לדבר עם המוקדמים.

היר"ר א. אלטמן:

אנו מודים לכם על הקצרות, ואנף מחכים
לשמע את השוברים.

אנו מצחקר שניציג קרפ"ח של העובדים הלאומיים
הפסידו מזמנם, משרת שושנתי שנסתיק לשמוע גם אותם. אנף מקרה
שלמדתם את התמונה בשלמותה חוד כדי דיון זה, וזה יקל עליכם לתת לנו
את דיווחם על בעיה זו.

ברצוני לשאול את חברי הוועדה, אם אתם
מוכנים להמשיך לשמוע את ניציג קרפ"ח לאומיים?

לשמע את ניציג קרפ"ח לעובדים לאומיים

ד"ר א'רטוק:

לקרפ"ח לעובדים לאומיים יש גם בן קשיים
בכפר ובספר. יש לנו כמה מקומות בארץ, כמו
מבואר-ביתר, ע"י הנימינה, יד ארבע-עשרה ועוד. אשר בהם אנו נחקלים
בקשיים דומים, בהשגת רופאים.

יש לנו פ כפרים בעוד. חסרים לנו כ-6
רופאים ביתר עם מחליינים. חרף מזה יש לנו מקומות עבודה לא בכפרים
אלא במקומות כמו חכריה, צפת, משמר הירדן ועוד. גם שם אנו נחקלים
בקשיים בהשגת רופאים. במקומות אלה, אננו מסיקים במשרה שלמה,
לא הולחנו להגבר על הקשיים במקומות שהצנו לרופאים בעוד. את ארמם
החנאים שהציקה ד"ר ברמן-ישרון סמם קרפ"ח; רופא במשרה שלמה,
דיור בהנאים נרחים, החבורה, משרות. התרזנו על כך ולא קבלנו טרם
הצעה.

ברצוני לומר את דברי לא בחור ניציג של קרפ"ח
לאומית, אלא בחור הזרח; לדעתנו זהו עורל שהריגרו הוטל על הרופא
הצעיר. מצד שני, ההתחרות של הרופא בעיר, מוציאה מן השירות את
הרופא הרותיק והזקן. הרופא הרותיק, לדעתנו, יכול להתמסר לכפר.

בגליל המקובל, ע"י הרשימה, יש החשיבות שלנו
ולשת אינ לנו רופא. בחרשיחה עובד רופא מטעם קרפ"ח; פנינו אליך
ובקשנו אותך, וגם את המוסד בו הוא עובד, שהורה יעבוד באופן חלקי

גם אצלנו. אולם מרכז קרפ"ח לא הסכימו לתנאי זה. עד היום אנו טולחים רופא מחילפה לאותה נקודה ע"י חרשיחה פעמיים בשבוע, ועד היום איננו יכולים להתגבר על בעיה זו. החלטות זו היא שלנו, ואנו מחוייבים לתת סירות רפואי שם. בעיה זו לא באה על פתרונה עד היום הזה.

הכאנו רופא למכרואה ביתר; כחור צעיר אידיאליסט. ישב שם שנתיים. לא היחה לו עבודה מלאה. במשך הזמן הוא החיאת במקצת. הוא כחור רופא מעוניין בעבודה רפואית מלאה. גם לנו היה קשה להחזיק אותו שם. בינתיים עניין זה הסתדר, כי שם היחה מטפלת בעלת ניסיון רב בשטח הרפואי. רגוסף לזה סדרנו טייטלה לשם רופא מתל-אביב, פעמיים בשבוע. זהו חוסר תיאום.

הוא הדין ברמת-רזיאל; הוא הדין במסמר-הירדן. אמרתי לו היחה עבודה מתואמת, והיחה מרוכזה בידי המטפלת, כי אז היחה מקימה המטפלת ועדת תיאום לישובי הכפר והספר.

אף לנו יש סקטור של רופאים רכוי, ואנו חושבים שהצעתו של ד"ר הראל יכולה להתקבל על דעתנו. רופא מנוסה אשר חיי העיר נמאסן עליו, יכול להסתדר ולהתמסר להלי כפר, או אפשר להסאיר מקומות אלה ללא רופא. אנו אומרים כי בינתיים, בכוחות מטופלים, בחיאות עבודה, אפשר לתקן את המצב הזה.

אני אינני מאמין שהקריות תפתורנה את הבעיה כולה. אני מציע להקים ועדת תיאום, רכבוחות מטופלים למצוא פתרון לבעיה הנדרונה. זוהי הצעתו שרציית להסמיעה.

ועוד: הייתי מבקש שהוועדה תדון כזה שהרופאים המסרחים בכפר וכספר, לא ילכו למילואים. בכפר ארנו למסל חלק מאנטי המעברה הם חברים שלנו, ולשם מנינו רופא מסלנו, אך לפתע הוא קבל צו לצאת ל-41 ימים למילואים. הייתי מבקש שהוועדה תדון בשאלה זו, ולהציע שהרופאים העובדים במעברות, בכפרים וכספר, לא יצאו למילואים.